

แบบฟอร์ม 1

แบบเสนอผลงานกิจกรรมพัฒนาคุณภาพงาน

กระบวนการทำงาน (F-QF-001)

ส่วนที่ 1 (เพื่อประโยชน์ของท่าน กรุณากรอกข้อมูลให้ครบถ้วน)

การเผยแพร่ผลงานในทุกรูปแบบ ☒ อนุญาต ☐ ไม่อนุญาต	สถานภาพกลุ่ม ☒ เริ่มกิจกรรมครั้งแรก/ผลงานใหม่ ☐ กลุ่มกิจกรรมต่อยอด เรื่องที่...../ขยายผล ☐ ผลงานเรื่องนี้เคยส่งประกวดและที่ได้รับรางวัลมาแล้วจาก.....
ประเภทกิจกรรมพัฒนาคุณภาพงาน ☒ CQI ☐ CQI → R2R (ระบุ ประเภทของโครงการวิจัย) ☐ ระบบบริการสุขภาพ ☐ งานสนับสนุนบริการสุขภาพ ☐ การสร้างเสริมสุขภาพ ☐ การศึกษา ☐ วิทยาศาสตร์ทางการแพทย์และเครื่องมือทางการแพทย์ ☐ งานบริหารและธุรการ ☐ อื่นๆ.....	

*หมายเหตุ : 1.กรณีทีผลงานผ่านเกณฑ์และได้รับเงินรางวัล คณะฯ จะโอนเงินรางวัลเข้าบัญชีเงินเดือนผ่านทางรหัสบุคคล ข้อ 5
 2.ผลงานทุกประเภทที่ส่งประกวดเป็นลิขสิทธิ์ของคณะฯ ห้ามมิให้ผู้ใดนำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

สรุปปัญหาเชื่อมโยงสอดคล้องกับข้อใด	
ด้านคลินิก (Clinical)	☐ Safe Surgery ☒ Patient Care Process ☐ Infection Control ☐ Line , Tube & Catheter ☐ Medication Safety ☐ Emergency Response ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
ด้านสนับสนุน (Non Clinical)	☐ ความปลอดภัย ☐ คุณภาพ / สิ่งสูญเสีย [Safety] [Quality (waste)*] ☐ ต้นทุน / ความคุ้มค่า ☐ ลดรอบเวลาการทำงาน / การส่งมอบ [Cost] [Delivery]

สำหรับงานพัฒนาคุณภาพงาน

เลขที่กลุ่ม.....

วันที่รับข้อมูล.....

หน้า 1 / 7

ส่วนที่ 2

ชื่อเรื่อง / โครงการสื่อวีดิทัศน์วิธีการเดินด้วยเครื่องช่วยเดินสี่ขา.....

1. หลักการและเหตุผล ความสำคัญของปัญหา (ความเป็นมาของโครงการ)

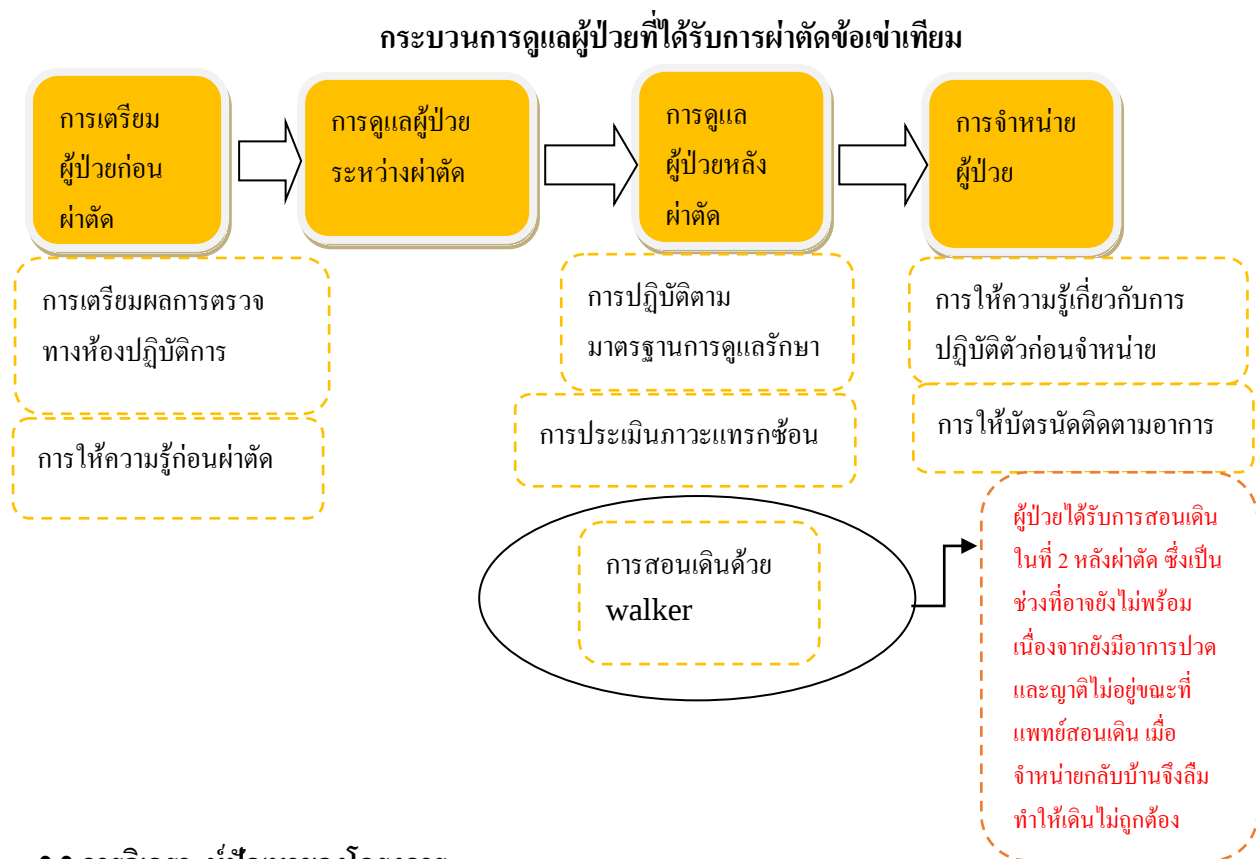
หอผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์ชาย – หญิง เป็นหอผู้ป่วยที่ให้การดูแลผู้ป่วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สูงอายุที่ประสบปัญหากระดูกข้อเข่าเสื่อม อันนำไปสู่การรักษาโดยวิธีผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าเทียม (total knee replacement or arthroplasty) ซึ่งพบว่าในปี พ.ศ.2561 มีผู้ป่วยสูงอายุเข้ามารับการรักษาด้วยการผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าเทียม ทั้งสิ้นจำนวน 307 ราย ซึ่งถือเป็นอันดับหนึ่งของผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์ทั้งหมด ทั้งนี้ผู้ป่วยหลังผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าเทียม จะมีความผิดปกติที่อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการเดินหลังผ่าตัดได้ อาทิเช่น อาการปวดแผลผ่าตัด ซึ่งผู้ป่วยมักจะมีอาการปวดมากในช่วงสามวันแรกหลังผ่าตัด นอกจากนี้ทำกายบริหารหลังผ่าตัดในบางท่าทำให้มีอาการปวดมากขึ้นได้ สะท้อนให้เห็นว่า หากผู้สูงอายุได้รับการผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าเทียมอาจจะมีผลกระทบต่อการทำกิจวัตรประจำวันมากขึ้น ซึ่งมีความจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ช่วยเหลือในการเดินเพื่อให้สามารถพัฒนากำลังในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ใกล้เคียงปกติ

เครื่องช่วยเดิน 4 ขา (walker) เป็นอุปกรณ์ที่ช่วยให้ผู้ป่วยสามารถเดินได้ง่าย ช่วยให้มีการทรงตัวที่ดีขึ้น รองรับน้ำหนักตัว และทำให้สามารถเดินได้อย่างปลอดภัย หากเดินได้อย่างถูกต้อง แต่อย่างไรก็ตาม การใช้เครื่องช่วยเดินสี่ขาที่ไม่ถูกต้อง และไม่ถูกวิธี จะส่งผลเสียทำให้ผู้ป่วยไม่สามารถเดินได้อย่างมีประสิทธิภาพตามหลักทางออร์โธปิดิกส์ ผลกระทบที่ตามมาอาจทำให้ผู้ป่วยได้รับอุบัติเหตุพลัดตกหกล้มจากการเดินไม่ถูกต้อง เกิดภาวะกระดูกหักซ้ำ ทำให้ต้องกลับเข้ารับการผ่าตัดซ้ำได้ แพทย์และบุคลากรที่ให้การดูแลรักษาจึงมีความจำเป็นต้องสอนเดินด้วยเครื่องช่วยเดิน 4 ขาทุกราย ซึ่งผู้ป่วยจะได้รับการสอนเดินด้วย walker ในวันที่สองหลังผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าเทียม เนื่องจากต้องจำหน่ายผู้ป่วยกลับบ้านในวันที่ 3 หลังผ่าตัด แต่อย่างไรก็ตาม 2 – 3 วันแรก ยังเป็นช่วงเวลาที่ผู้ป่วยยังคงมีอาการปวด และบางรายอาจยังไม่มีความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจในการเรียนรู้การสอนเดินจากบุคลากรการแพทย์ ประกอบกับความเสี่ยงต่อการเกิดภาวะหลงลืมง่ายในผู้สูงอายุ ทำให้เมื่อกลับไปบ้านแล้วมักมีการเดินด้วย walker อย่างไม่ถูกต้องและมีความสับสนได้ ซึ่งพบว่ามี การรับโทรศัพท์จากญาติผู้ป่วยในการตอบข้อซักถามเกี่ยวกับวิธีการเดินด้วย walker ที่ถูกต้อง เนื่องจากพบปัญหาว่า ผู้สูงอายุและญาติมีความสับสนและไม่สามารถจดจำวิธีการเดินที่บุคลากรการแพทย์สอนไว้ได้ มากไปกว่านั้นยังพบอีกว่ามีผู้ป่วยที่เดินด้วย walker อย่างไม่ถูกต้องและไม่มีความปลอดภัยจากการตรวจของแพทย์เมื่อผู้ป่วยถูก refer ไปรักษาต่อที่ต่างจังหวัด

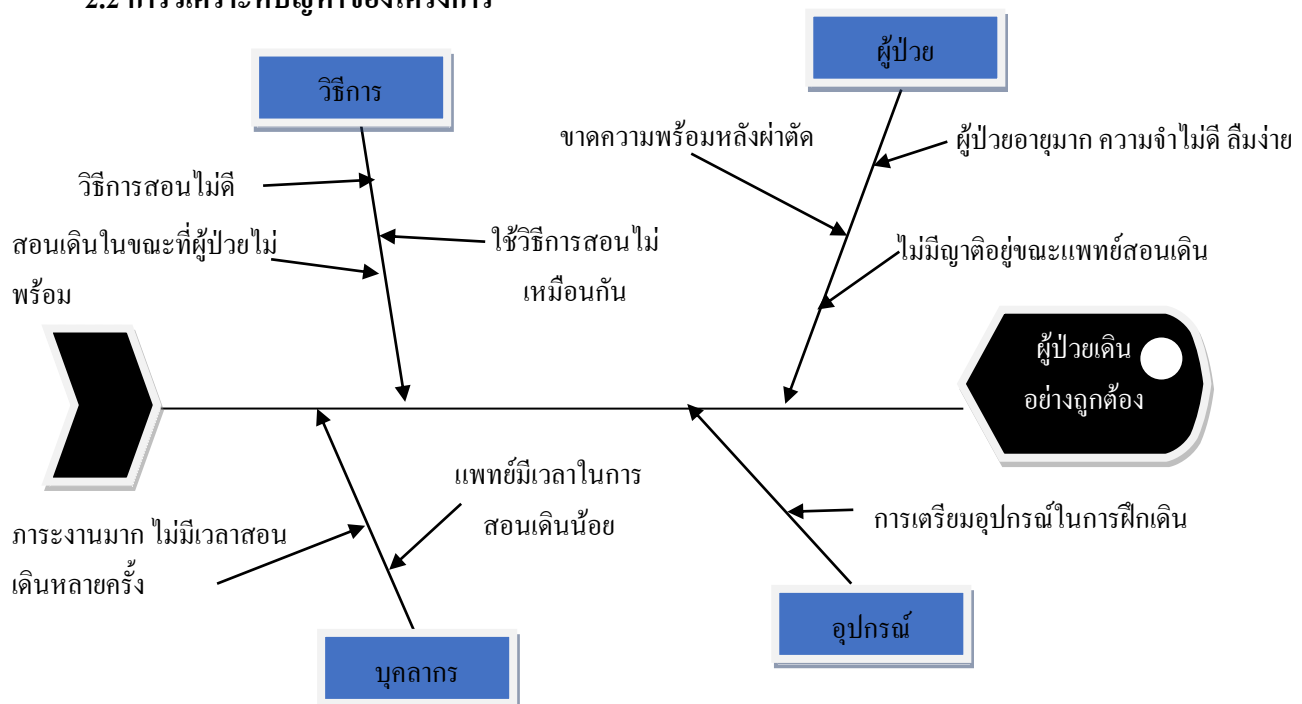
ด้วยเหตุนี้ทางทีมพยาบาลที่ให้การดูแลผู้ป่วย หอผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์ชาย – หญิง จึงได้พัฒนากระบวนการในการสอนผู้ป่วยเดินด้วยเครื่องช่วยเดินสี่ขา ให้ต่อเนื่องจากโรงพยาบาลไปจนถึงที่บ้าน เพื่อให้ผู้ป่วยไม่ลืมวิธี และท่วงท่า การเดิน สามารถฝึกเดินได้อย่างถูกต้อง สามารถกลับมาใช้ชีวิตได้ดังเดิม

2. กรอบแนวคิด หรือ การวิเคราะห์สาเหตุ (Root cause analysis)

2.1 กระบวนการทำงาน (Workflow)

2.2 การวิเคราะห์ปัญหาของโครงการ

3. วัตถุประสงค์และกระบวนการปรับปรุง

3.1 วัตถุประสงค์

3.1.1 เพื่อให้ผู้ป่วยหลังผ่าตัดข้อเข่าเทียมสามารถฝึกเดินด้วยเครื่องช่วยเดินสี่ขาได้อย่างถูกต้อง

3.1.2 เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถทบทวนวิธีการเดินด้วยเครื่องช่วยเดินสี่ขาที่บ้านได้

3.1.3 เพื่อสร้างมาตรฐานในการทำงาน

3.2 กระบวนการปรับปรุง / วิธีการแก้ไขปรับปรุง

3.2.1 ทบทวนกระบวนการสอนเดินด้วยเครื่องช่วยเดินสี่ขา (walker) เมื่อผู้ป่วยได้รับการผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าเทียมแล้ว ในเวลาเช้าหลังผ่าตัดวันที่สอง แพทย์เจ้าของไข้จะมาประเมินผู้ป่วยและกระตุ้นให้ผู้ป่วย ambulate ด้วยเครื่องช่วยเดินสี่ขา (walker) ซึ่งในเวลาเช้านี้ญาติผู้ป่วยยังไม่ได้เข้ามาเยี่ยมผู้ป่วย ประกอบกับผู้ป่วยยังอยู่ในระยะพักฟื้นหลังผ่าตัด หรือยังมีอาการปวด ทำให้การเรียนรู้จากแพทย์ในการฝึกเดินมีอุปสรรค และก่อนกลับบ้านจะมีพยาบาลหอบผู้ป่วยและหน่วยเยี่ยมบ้านเข้ามาประเมินและให้ความรู้แก่ผู้ป่วยอีกครั้ง ปัญหาที่พบหลังจากผู้ป่วยได้รับการจำหน่ายกลับบ้านไปแล้ว พบว่าญาติผู้ป่วยมักมีการโทรติดต่อกลับมาหอบผู้ป่วยเพื่อสอบถามวิธีการเดินด้วยเครื่องช่วยเดินสี่ขาที่ถูกต้อง เนื่องจากผู้ป่วยและญาติลืมวิธีการเดินที่แพทย์หรือพยาบาลเคยสอนไว้ก่อนกลับ ผู้ป่วยหลายรายที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด ทำให้ยากลำบากในการสื่อสาร ทางทีมจึงเริ่มคิดและพัฒนารูปแบบที่ผู้ป่วยสามารถนำไปทบทวนต่อที่บ้านได้โดยไม่ลืม

3.2.2 การดำเนินงานครั้งที่ 1 ได้ออกแบบสัญลักษณ์เป็นสื่อภาพการ์ตูนติดไว้ที่ walker ทุกครั้งเมื่อผู้ป่วยจำหน่ายกลับบ้าน เพื่อให้ผู้ป่วยเห็นได้ชัดเจน ซึ่งเป็นสื่อที่เป็นภาพแทนของ ไม้ – ขาเจ็บ – ขาดิ นอกจากการสอนเดินของแพทย์ตามปกติแล้ว ผู้ป่วยยังได้รับรูปภาพการ์ตูนติดที่ walker กลับไปเตือนความจำที่บ้านด้วย

ภาพที่ 1 แสดงรูปแบบและวิธีการเดินอย่างถูกต้องโดยใช้สื่อภาพการ์ตูนวิธีการเดิน

3.2.3 แนวทางการปรับปรุงครั้งที่ 2 เมื่อประเมินและวิเคราะห์ผลลัพธ์จากการพัฒนากระบวนการครั้งที่ 1 พบว่าภาพการ์ตูนที่ใช้มีความสวยงามชวนมอง แต่การสื่อความหมายของภาพการ์ตูนอาจไม่ชัดเจน และไม่ตรงกับความเข้าใจของผู้ป่วย ซึ่งมีผู้ป่วยบางรายแจ้งว่าตีความยาก ทำให้พบปัญหาว่า เมื่อผู้ป่วยกลับบ้านไปแล้ว ยังคงมีญาติผู้ป่วยโทรติดต่อกลับมาสอบถามที่หอบผู้ป่วยเพื่อทบทวนความเข้าใจในการเดินอย่างถูกต้อง ทางทีมจึงมีการปรับปรุงรูปแบบให้เป็นแถบตัวอักษรที่อ่านแล้วเข้าใจง่ายและเข้าใจได้ทันที ได้แก่ 1. ไม้ 2. ขาเจ็บ 3. ขาดิ ติดไว้ที่ walker แทนภาพการ์ตูนแบบเดิม

ภาพที่ 2 แสดงรูปแบบและวิธีการเดินอย่างถูกต้องโดยใช้สื่อตัวอักษรวิธีการเดิน 1. ไม่ 2. ขาเจ็บ 3. ขาด

3.2.4 แนวทางการปรับปรุงครั้งที่ 3 เมื่อประเมินผลจากการติดแถบตัวอักษร 1. ไม่ 2. ขาเจ็บ 3. ขาด ที่ walker ให้ผู้ป่วยกลับบ้านแล้ว ผู้ป่วยสามารถก้าวเดินตามขั้นตอน 1. ไม่นำก่อน 2. ขาเจ็บเดินตาม และ 3. ขาดตามไป ได้ ซึ่งทำให้ผู้ป่วยไม่เกิดความสับสนว่าจะใช้ส่วนไหนเดินก่อนและส่วนไหนเดินตาม แต่กลับพบปัญหาว่า มีผู้ป่วยเดินได้อย่างไม่มีประสิทธิภาพจากการประเมินของแพทย์ เมื่อผู้ป่วยกลับไปรับการดูแลรักษาต่อเนื่องที่ต่างจังหวัด ทำให้ทางทีมเกิดแนวคิดว่าควรมีภาพของการเคลื่อนไหว จังหวะ ท่วงท่า และการวางมือที่ walker ด้วย ผู้ป่วยจึงจะเห็นภาพและเกิดผลลัพธ์ในการเดินที่มีประสิทธิภาพได้ จึงออกแบบและพัฒนาวิดีโอคลิปฝึกเดินด้วยเครื่องช่วยเดินสี่ขา และจัดเก็บในรูปแบบของการสแกน QR code ให้ผู้ป่วยและญาตินำกลับไปใช้ฝึกเดินที่บ้าน

ภาพที่ 3 แสดง QRcode วิดีโอคลิปวิธีการเดินด้วยเครื่องช่วยเดินสี่ขา

ภาพที่ 4 แสดง QR code วิดีโอคลิปวิธีการเดินด้วยเครื่องช่วยเดินสี่ขา ที่ติดอยู่กับ walker

4. แผนการดำเนินงานกิจกรรม (ขั้นตอนการดำเนินการ) กรณาระบุช่วงเวลาชัดเจน

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ (เดือน/ปี)													ผู้รับผิดชอบ / บทบาทหน้าที่ ของ ผู้รับผิดชอบ
	ปี 2562									ปี 2563				
	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	
1. รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ปัญหา เพื่อหาโอกาสพัฒนา	↔													ทีมงานและ บุคลากรใน หอผู้ป่วย
2. พัฒนาแนวทางใน การแก้ไขปัญหา (การ ปรับปรุงครั้งที่ 1)		↔												
3. ทดลองใช้และ ประเมินผลครั้งที่ 1		↔	↔	↔										บุคลากรใน หอผู้ป่วย
4. รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ปัญหาที่ พบจากการนำไปใช้		↔	↔	↔										
5. ปรับปรุงแนวทาง การแก้ไขปัญหา (การ ปรับปรุงครั้งที่ 2)						↔								
6. ทดลองใช้และ ประเมินผลครั้งที่ 2						↔	↔	↔						บุคลากรใน หอผู้ป่วย
7. รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ปัญหาที่ พบจากการนำไปใช้						↔	↔	↔	↔					
8. การปรับปรุงครั้งที่ 3										↔				
9. การทดลองใช้จริง										↔	↔	↔		บุคลากรใน หอผู้ป่วย
10. ประเมินผลและ ติดตามการใช้งาน										↔	↔	↔	↔	

↔ วางแผนงาน

↔ ปฏิบัติจริง

5. ตัวชี้วัดผลสำเร็จ/ผลดำเนินโครงการ (ที่ระบุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ในรูปแบบตารางหรือกราฟ)

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลดำเนินการ (เดือน/ ปี)		
		ก่อน ดำเนินการ (ก่อน เม.ย.2562)	หลัง	
			ครั้งที่1 (เม.ย.- ธ.ค. 2562)	ครั้งที่2 (ม.ค.- เม.ย.2563)
1. จำนวนครั้งของการเดินฝึควิธี	0 ครั้ง/ เดือน	5 ครั้ง/เดือน	1 ครั้ง/เดือน	0 ครั้ง/เดือน
2. จำนวนครั้งของการโทรศัพท์เข้ามาสอบถาม	0 ครั้ง/ เดือน	8 ครั้ง/เดือน	3 ครั้ง/เดือน	0 ครั้ง/เดือน
3. อัตราความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงาน	>90%	-	94%	100%

6. ผลการปรับปรุง / ผลที่คาดว่าจะได้รับเมื่อดำเนินงานเสร็จสิ้น

6.1 ประโยชน์ที่ได้รับจากการนำผลงานมาใช้

6.1.1 ด้านคุณภาพบริการ: สามารถให้บริการดูแลผู้ป่วยได้ครอบคลุมจากโรงพยาบาลจนถึงบ้าน และสามารถจำหน่ายผู้ป่วยได้เร็วขึ้น

6.1.2 ด้านผู้รับบริการ: ผู้ป่วยและญาติเกิดความพึงพอใจและลดความวิตกกังวล รวมทั้งเกิดความมั่นใจในการฝึกเดิน

6.1.3 ด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย: สามารถลดระยะเวลาการทำงานของแพทย์และบุคลากรได้

6.2 จัดทำมาตรฐานการใช้สื่อวีดิโอคลิปวิธีการเดินด้วยเครื่องช่วยเดินสี่ขา ให้เกิดการปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้ป่วยและญาติสามารถเรียนรู้ได้จากการวีดิโอคลิป

7. การเรียนรู้ที่ได้รับจากการทำโครงการและการขยายผล

7.1 ได้ความรู้จากการทำโครงการ อาทิเช่น การวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน การประเมินผลลัพธ์จากการดำเนินกิจกรรมโครงการ รวมถึงเรียนรู้การทำงานเป็นทีมและการแก้ไขอุปสรรคที่เกิดขึ้นขณะดำเนินการ

7.2 ปัจจัยแห่งความสำเร็จได้แก่ ความร่วมมือกันระหว่างบุคลากร ผู้ป่วยและญาติ

7.3 มีโครงการที่จะขยายผลไปยังหอผู้ป่วยอื่นๆ ในงานการพยาบาลออร์โธปิดิกส์และเวชศาสตร์ฟื้นฟู และขยายผลไปยังผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดข้อสะโพกเทียม

8. การควบคุม / ติดตาม / ประเมินผล / การป้องกันปัญหาเกิดซ้ำ

มีการติดตามผลการใช้งาน กำกับให้มีการใช้กระบวนการที่พัฒนาขึ้นในการให้บริการผู้ป่วย

9. โครงการ / กิจกรรม / โอกาสพัฒนาในครั้งต่อไป

การพัฒนาสื่อวีดิโอคลิปที่มีความแตกต่างกันในการลงน้ำหนักตัว ตามลักษณะการผ่าตัด